

ஸ்ரீ:  
ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:  
ஸ்ரீமதே நிக<sub>3</sub>மாந்தமஹாதே<sub>3</sub>ஸிகாய நம:  
ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப<sub>4</sub>ரதஸத்ருக்<sub>4</sub>நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்<sub>3</sub>ர  
பரப்<sub>3</sub>ரஹ்மணே நம:

ஸ்ரீமத்<sub>3</sub>ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி<sub>3</sub>காவ்யே அயோத்<sub>4</sub>யாகாண்டே<sub>3</sub>

॥ த்<sub>3</sub>வாத்ரிம்ஸ: ஸர்க<sub>3</sub>: ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ஸ்ரீ ரங்க<sub>3</sub>ராமாநுஜ மஹாதே<sub>3</sub>ஸிகன்

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக<sub>3</sub>மாந்தமஹாதே<sub>3</sub>ஸிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப<sub>4</sub>ரதஸத்ருக்<sub>4</sub>நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்<sub>3</sub>ர

பரப்<sub>3</sub>ரஹ்மணே நம:

॥ த்<sub>3</sub>வாத்ரிம்ஸ: ஸர்க<sub>3</sub>: ॥

ஸீதயா ஸஹ ஸ்ரீராமேண வாஸிஷ்ட<sub>2</sub>ம் ஸுயஜ்ஞமாஹூய  
தஸ்மை தத்பத்நயை ச மஹார்ஹாபூ<sub>4</sub>ஷணரத்நத<sub>4</sub>நப்ரப்<sub>4</sub>ரு'தீநாம்  
தா<sub>3</sub>நம் ஸலக்ஷ்மணேந ராமேண ப்<sub>3</sub>ராஹ்மணேப்<sub>4</sub>யோ வடுப்<sub>4</sub>யோ  
நிஜாஸ்ரிதேப்<sub>4</sub>ய: ஸேவகேப்<sub>4</sub>ய: த்ரிஜடாக்<sub>2</sub>யாய விப்ராய  
ஸுஹ்ரு'ஜ்ஜநேப்<sub>4</sub>யஸ்ச த<sub>4</sub>நஸ்ய தா<sub>3</sub>நம்

தத: ஸாஸநமாஜ்ஞாய

ப்<sub>4</sub>ராத்ரு: ப்ரியகரம் ஹிதம் ।

க<sub>3</sub>த்வா ஸ ப்ரவிவேஸாஸா

ஸுயஜ்ஞஸ்ய நிவேஸநம் ॥ 2.32.1 ॥

தம் விப்ரமக்<sub>3</sub>ந்யகா<sub>3</sub>ரஸ்த<sub>2</sub>ம்

வந்தி<sub>3</sub>த்வா லக்ஷ்மணோ<sub>5</sub>ப்<sub>3</sub>ரவீத் ।

ஸகே<sub>2</sub>ப்<sub>4</sub>யாக<sub>3</sub>ச்ச<sub>2</sub> பஸ்ய த்வம்

வேஸ்ம து<sub>3</sub>ஷ்கரகாரிண: ॥ 2.32.2 ॥

தத: ஸந்த்<sub>4</sub>யாமுபாஸ்தா<sub>2</sub>ய

க<sub>3</sub>த்வா ஸௌமித்ரிணா ஸஹ ।

ரு'த்<sub>3</sub>த<sub>4</sub>ம் ஸ ப்ராவிஸல்லப்<sub>4</sub>யா

ரம்யம் ராமநிவேஸநம் ॥ 2.32.3 ॥

தமாக<sub>3</sub>தம் வேத<sub>3</sub>வித<sub>3</sub>ம்  
 ப்ராஞ்ஜலி: ஸீதயா ஸஹ |  
 ஸுயஜ்ஞமபி<sub>4</sub>சக்ராம  
 ராக<sub>4</sub>வோ<sub>5</sub>க்<sub>3</sub>நிமிவார்சிதம் || 2.32.4 ||

ஜாதருபமயைர்முக<sub>2</sub>யை -  
 ரங்க<sub>3</sub>தை<sub>3</sub>: குண்ட<sub>3</sub>லை: ஸுபை<sub>4</sub>: |  
 ஸஹேமஸுத்ரைர்மணிபி<sub>4</sub>:  
 கேயூரைர்வலயைரபி || 2.32.5 ||

அந்யைஸ்ச ரத்நைர்ப<sub>3</sub>ஹுபி<sub>4</sub>:  
 காகுத்ஸ்த<sub>2</sub>: ப்ரத்யபூஜயத் |  
 ஸுயஜ்ஞம் ஸ ததோ<sub>3</sub>வாச  
 ராம: ஸீதாப்ரசோதி<sub>3</sub>த: || 2.32.6 ||

ஹாரம் ச ஹேமஸுத்ரம் ச  
 பா<sub>4</sub>ர்யாயை ஸௌம்ய ஹாரய |  
 ரஸநாம் சாத<sub>2</sub> ஸா ஸீதா  
 தா<sub>3</sub>துமிச்ச<sub>2</sub>தி தே ஸகீ<sub>2</sub> || 2.32.7 ||

அங்க<sub>3</sub>தா<sub>3</sub>நி ச சித்ராணி  
 கேயூராணி ஸுபா<sub>4</sub>நி ச |  
 ப்ரயச்ச<sub>2</sub>தி ஸகீ<sub>2</sub> துப்<sub>4</sub>யம்  
 பா<sub>4</sub>ர்யாயை க<sub>3</sub>ச்ச<sub>2</sub>தீ வநம் || 2.32.8 ||

பர்யங்கமக்<sub>3</sub>ர்யாஸ்தரணம்  
 நாநாரத்நவிபூ<sub>4</sub>ஷிதம் |  
 தமபீச்ச<sub>2</sub>தி வைதே<sub>3</sub>ஹீ  
 ப்ரதிஷ்டா<sub>2</sub>பயிதும் த்வயி || 2.32.9 ||

நாக<sub>3</sub>: ஸத்ருஞ்ஜயோ நாம  
 மாதுலோயம் த<sub>3</sub>தௌ<sub>3</sub> மம |  
 தம் தே நிஷ்கஸஹஸ்ரேண  
 த<sub>3</sub>தா<sub>3</sub>மி த்<sub>3</sub>விஜபுங்க<sub>3</sub>வ || 2.32.10 ||

இத்யுக்த: ஸ து ராமேண  
 ஸுயஜ்ஞ: ப்ரதிக்<sub>3</sub>ரு'ஹ்ய தத் |  
 ராமலக்ஷ்மணஸீதாநாம்  
 ப்ரயுயோஜாஸரிஷ: ஸிவா: || 2.32.11 ||

அத<sub>2</sub> ப்<sub>4</sub>ராதரமவ்யக்<sub>3</sub>ரம்  
 ப்ரியம் ராம: ப்ரியம்வத<sub>3</sub>ம் |  
 ஸௌமித்ரிம் தமுவாசேத<sub>3</sub>ம்  
 ப்<sub>3</sub>ரஹ்மேவ த்ரித<sub>3</sub>ஸேஸ்வரம் || 2.32.12 ||

அக<sub>3</sub>ஸ்த்யம் கௌஸிகம் சைவ  
 தாவுபௌ<sub>4</sub> ப்<sub>3</sub>ராஹ்மணோத்தமௌ |  
 அர்சயாஹூய ஸௌமித்ரே  
 ரத்நை: ஸஸ்யமிவாம்பு<sub>3</sub>பி<sub>4</sub>: || 2.32.13 ||

தர்பயஸ்வ மஹாபா<sub>3</sub>ஹோ  
 கோ<sub>3</sub>ஸஹஸ்ரேண ராக<sub>4</sub>வ |  
 ஸுவர்ணரஜதைஸ்சைவ  
 மணிபி<sub>4</sub>ஸ்ச மஹாத<sub>4</sub>நை: || 2.32.14 ||

கௌஸல்யாம் ச ய ஆஸீபி<sub>4</sub> -  
 ர்ப<sub>4</sub>க்த: பர்யுபதிஷ்<sub>2</sub>தி |  
 ஆசார்யஸ்தைத்திரீயாணா -  
 மபி<sub>4</sub>ருபஸ்ச வேத<sub>3</sub>வித் || 2.32.15 ||

தஸ்ய யாநம் ச தா<sub>3</sub>ஸீஸ்ச  
 ஸௌமித்ரே ஸம்ப்ரதா<sub>3</sub>பய |  
 கௌஸேயாநி ச வஸ்த்ராணி  
 யாவத் துஷ்யதி ஸ த்<sub>3</sub>விஜ: || 2.32.16 ||

ஸுதத்ப்சித்ரரத<sub>2</sub>ஸ்சார்ய:  
 ஸசிவ: ஸுசிரோஷித: |  
 தோஷயைநம் மஹார்ஹைஸ்ச  
 ரத்நைர்வஸ்த்ரைர்த<sub>4</sub>நைஸ்ததா<sub>2</sub> || 2.32.17 ||

பஸுகாபி<sub>4</sub>ஸ்ச ஸர்வாபி<sub>4</sub> -  
 ர்க<sub>3</sub>வாம் த<sub>3</sub>ஸஸதேந ச |  
 யே சேமே கட<sub>2</sub>காலாபா  
 ப<sub>3</sub>ஹவோ த<sub>3</sub>ண்ட<sub>3</sub>மாணவா: || 2.32.18 ||

நித்யஸ்வாத்<sub>4</sub>யாயஸீலத்வா -  
 ந்நாந்யத் குர்வந்தி கிஞ்சந |  
 அலஸா: ஸ்வாது<sub>3</sub>காமாஸ்ச  
 மஹதாம் சாபி ஸம்மதா: || 2.32.19 ||

தேஷாமஸீதியாநாநி  
 ரத்நபூர்ணாநி தா<sub>3</sub>பய |  
 ஸாலிவாஹஸஹஸ்ரம் ச  
 த்<sub>3</sub>வே ஸதே ப<sub>4</sub>த்<sub>3</sub>ரகாம்ஸ்ததா<sub>2</sub> || 2.32.20 ||

வ்யஞ்ஜநார்த<sub>2</sub>ம் ச ஸௌமித்ரே  
 கோ<sub>3</sub>ஸஹஸ்ரமுபாகுரு |  
 மேக<sub>2</sub>லீநாம் மஹாஸங்க<sub>4</sub>:  
 கௌஸல்யாம் ஸமுபஸ்தி<sub>2</sub>த: |

தேஷாம் ஸஹஸ்ரம் ஸௌமித்ரே  
ப்ரத்யேகம் ஸம்ப்ரதா<sub>3</sub>பய || 2.32.21 ||

அம்பா<sub>3</sub> யதா<sub>2</sub> நோ நந்தே<sub>3</sub>ச்ச  
கௌஸல்யா மம த<sub>3</sub>க்ஷிணாம் |  
ததா<sub>2</sub> த்<sub>3</sub>விஜாதீம்ஸ்தாந் ஸர்வாந்  
லக்ஷ்மணார்சய ஸர்வஸ: || 2.32.22 ||

தத: புருஷஸார்தூ<sub>3</sub>ல -  
ஸ்தத்<sub>3</sub> த<sub>4</sub>நம் லக்ஷ்மண: ஸ்வயம் |  
யதோ<sub>2</sub>க்தம் ப்<sub>3</sub>ராஹ்மணேந்த்<sub>3</sub>ராணா -  
மத<sub>3</sub>தா<sub>3</sub>த்<sub>3</sub> த<sub>4</sub>நதோ<sub>3</sub> யதா<sub>2</sub> || 2.32.23 ||

அதா<sub>2</sub>ப்<sub>3</sub>ரவீத்<sub>3</sub> பா<sub>3</sub>ஷ்பக<sub>3</sub>லாம் -  
ஸ்திஷ்ட<sub>2</sub>தஸ்சோபஜீவிந: |  
ஸ ப்ரதா<sub>3</sub>ய ப<sub>3</sub>ஹுத்<sub>3</sub>ரவ்ய -  
மேகைகஸ்யோபஜீவநம் || 2.32.24 ||

லக்ஷ்மணஸ்ய ச யத்<sub>3</sub> வேஸ்ம  
க்<sub>3</sub>ரு'ஹம் ச யதி<sub>3</sub>த<sub>3</sub>ம் மம |  
அஸூந்யம் கார்யமேகைகம்  
யாவதா<sub>3</sub>க<sub>3</sub>மநம் மம || 2.32.25 ||

இத்யுக்த்வா து<sub>3</sub>:கி<sub>2</sub>தம் ஸர்வம்  
ஜநம் தமுபஜீவிநம் |  
உவாசேத<sub>3</sub>ம் த<sub>4</sub>நாத்<sub>4</sub>யக்ஷம்  
த<sub>4</sub>நமாநீயதாம் மம || 2.32.26 ||

ததோஸ்ய த<sub>4</sub>நமாஜஹ்ரு:  
ஸர்வ ஏவோபஜீவிந: |

ஸ ராஸி: ஸுமஹாம்ஸ்தத்ர

த<sub>3</sub>ர்ஸநீயோ ஹ்யத்<sub>3</sub>ரு'ஸ்யத || 2.32.27 ||

தத: ஸ புருஷவ்யாக்<sub>4</sub>ர -

ஸ்தத்<sub>3</sub> த<sub>4</sub>நம் ஸஹலக்ஷ்மண: |

த்<sub>3</sub>விஜேப்<sub>4</sub>யோ பா<sub>3</sub>லவ்ரு'த்<sub>3</sub>தே<sub>4</sub>ப்<sub>4</sub>ய:

க்ரு'பணைப்<sub>4</sub>யோ ஹ்யதா<sub>3</sub>பயத் || 2.32.28 ||

தத்ராஸீத் பிங்க<sub>3</sub>லோ கா<sub>3</sub>ர்க்<sub>3</sub>ய -

ஸ்த்ரிஜடோ நாம வை த்<sub>3</sub>விஜ: |

க்ஷதவ்ரு'த்திர்வநே நித்யம்

பா<sub>2</sub>லகுத்<sub>3</sub>தா<sub>3</sub>லலாங்க<sub>3</sub>லீ || 2.32.29 ||

தம் வ்ரு'த்<sub>3</sub>த<sub>4</sub>ம் தருணீ பா<sub>4</sub>ர்யா

பா<sub>3</sub>லாநாதா<sub>3</sub>ய தா<sub>3</sub>ரகாந் |

அப்<sub>3</sub>ரவீத்<sub>3</sub> ப்<sub>3</sub>ராஹ்மணம் வாக்யம்

ஸ்த்ரீணாம் ப<sub>4</sub>ர்தா ஹி தே<sub>3</sub>வதா || 2.32.30 ||

அபாஸ்ய பா<sub>2</sub>லம் குத்<sub>3</sub>தா<sub>3</sub>லம்

குருஷ்வ வசநம் மம |

ராமம் த<sub>3</sub>ர்ஸய த<sub>4</sub>ர்மஜ்ஞம்

யதி<sub>3</sub> கிஞ்சித<sub>3</sub>வாப்ஸ்யஸி || 2.32.31 ||

ஸ பா<sub>4</sub>ர்யாயா வச: ஸ்ருத்வா

ஸாடீமாச்சா<sub>2</sub>த்<sub>3</sub>ய து<sub>3</sub>ஸ்ச<sub>2</sub>தா<sub>3</sub>ம் |

ஸ ப்ராதிஷ்ட<sub>2</sub>த பந்தா<sub>2</sub>நம்

யத்ர ராமநிவேஸநம் || 2.32.32 ||

ப்<sub>4</sub>ரு'க்<sub>3</sub>வங்கி<sub>3</sub>ர:ஸமம் தீ<sub>3</sub>ப்த்யா

த்ரிஜடம் ஜநஸம்ஸதி<sub>3</sub> |

ஆபஞ்சமாயா: கக்ஷயாயா  
நைதம் கஸ்சித்<sub>3</sub>வாரயத் || 2.32.33 ||

ஸ ராமமாஸாத்<sub>3</sub>ய ததா<sub>3</sub>  
த்ரிஜடோ வாக்யமப்<sub>3</sub>ரவீத் |  
நிர்த<sub>4</sub>நோ ப<sub>3</sub>ஹுபுத்ரோஸ்மி  
ராஜபுத்ர மஹாப<sub>3</sub>ல || 2.32.34 ||

க்ஷதவ்ரு'த்திர்வநே நித்யம்  
ப்ரத்யவேக்ஷஸ்வ மாமிதி |  
தழுவாச ததோ ராம:  
பரிஹாஸஸமந்விதம் || 2.32.35 ||

க<sub>3</sub>வாம் ஸஹஸ்ரமப்யேகம்  
ந ச விஸ்ராணிதம் மயா |  
பரிக்ஷிபஸி த<sub>3</sub>ண்டே<sub>3</sub>ந  
யாவத்தாவத<sub>3</sub>வாப்ஸ்யஸே || 2.32.36 ||

ஸ ஸாடம் பரித: கட்யாம்  
ஸம்ப்<sub>4</sub>ராந்த: பரிவேஷ்ட்ய தாம் |  
ஆவித்<sub>4</sub>ய த<sub>3</sub>ண்ட<sub>3</sub>ம் சிக்ஷேப  
ஸர்வப்ராணேந வேக<sub>3</sub>த: || 2.32.37 ||

ஸ தீர்த்வா ஸரயூபாரம்  
த<sub>3</sub>ண்ட<sub>3</sub>ஸ்தஸ்ய கராச்ச்யுத: |  
கோ<sub>3</sub>வ்ரஜே ப<sub>3</sub>ஹுஸாஹஸ்ரே  
பபாதோக்ஷணஸந்நிதௌ<sub>4</sub> || 2.32.38 ||

தம் பரிஷ்வஜ்ய த<sub>4</sub>ர்மாத்மா  
ஆ தஸ்மாத் ஸரயூதடாத் |

ஆநயாமாஸ தா கா<sub>3</sub>வ -

ஸ்த்ரிஜடஸ்யாஸ்ரமம் ப்ரதி || 2.32.39 ||

உவாச ச ததா<sub>3</sub> ராம -

ஸ்தம் கா<sub>3</sub>ர்க்<sub>3</sub>யமபி<sub>4</sub>ஸாந்த்வயந் |

மந்யுர்ந க<sub>2</sub>லு கர்தவ்ய:

பரிஹாஸோ ஹ்யயம் மம || 2.32.40 ||

இத<sub>3</sub>ம் ஹி தேஜஸ்தவ யத்<sub>3</sub> து<sub>3</sub>ரத்யயம்

ததே<sub>3</sub>வ ஜிஜ்ஞாஸிதுமிச்ச<sub>2</sub>தா மயா |

இமம் ப<sub>4</sub>வாநர்த<sub>2</sub>மதி<sub>2</sub>ப்ரசோதி<sub>3</sub>தோ

வ்ரு'ணீஷ்வ கிம் சேத<sub>3</sub>பரம் வ்யவஸ்யஸி || 2.32.41 ||

ப்<sub>3</sub>ரவீமி ஸத்யேந ந தே ஸ்ம யந்த்ரணாம்

த<sub>4</sub>நம் ஹி யத்<sub>3</sub>யந்மம விப்ரகாரணாத் |

ப<sub>4</sub>வத்ஸு ஸம்யக்ப்ரதிபாத<sub>3</sub>நேந தந் -

மயார்ஜிதம் சைவ யஸஸ்கரம் ப<sub>4</sub>வேத் || 2.32.42 ||

தத: ஸபா<sub>4</sub>ர்யஸ்த்ரிஜடோ மஹாமுநி -

ர்க<sub>3</sub>வாமநீகம் ப்ரதிக்<sub>3</sub>ரு'ஹ்ய மோதி<sub>3</sub>த: |

யஸோப<sub>3</sub>லப்ரீதிஸுகோ<sub>2</sub>பப்<sub>3</sub>ரு'ம்ஹிணீ -

ஸ்ததா<sub>3</sub>ஸிஷ: ப்ரத்யவத<sub>3</sub>ந்மஹாத்மந: || 2.32.43 ||

ஸ சாபி ராம: ப்ரதிபூர்ணபௌருஷோ

மஹாத<sub>4</sub>நம் த<sub>4</sub>ர்மப<sub>3</sub>லைருபார்ஜிதம் |

நியோஜயாமாஸ ஸுஹ்ரு'ஜ்ஜநே சிராத்<sub>3</sub>

யதா<sub>2</sub>ர்ஹஸம்மாநவச: ப்ரசோதி<sub>3</sub>த: || 2.32.44 ||

த்<sub>3</sub>விஜ: ஸுஹ்ரு'த்<sub>3</sub> ப்<sub>4</sub>ரு'த்யஜநோ<sub>5</sub>த<sub>2</sub>வா ததா<sub>3</sub>

த<sub>3</sub>ரித்<sub>3</sub>ரபி<sub>4</sub>க்ஷாசரணஸ்ச யோ ப<sub>4</sub>வேத் |

ந தத்ர கஸ்சிந்ந ப<sub>3</sub>பூ<sub>4</sub>வ தர்பிதோ

யதா<sub>2</sub>ர்ஹஸம்மாநநதா<sub>3</sub>நஸம்ப்<sub>4</sub>ரமை: || 2.32.45 ||

|| இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்<sub>3</sub>ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி<sub>3</sub>காவ்யே

அயோத்<sub>4</sub>யாகாண்டே<sub>3</sub> த்<sub>3</sub>வாத்ரிம்ஸ: ஸர்க<sub>3</sub>: ||